

Iedereen missionaris

Benedictus XVI roept Jonge Kerken op buiten de eigen grenzen te missioneren

- ▶ Indiase jezuiten gaan missioneren in Afghanistan
- ▶ Missiecongregaties in het Zuiden volgen aldus het oorspronkelijke charisma

Erik DE SMET

Een kort bericht spreekt vaak boekdelen. Drie jonge Indiase jezuiten vertrekken dit najaar naar Afghanistan. Daarmee gaan ze in de traditie staan van de Sociëteit van Jezus, die wil dat jezuiten er niet voor terugschrikken het evangelie ook op gevaarlijke plaatsen te verkondigen.

Missie getuigt van katholiceit en universaliteit van de Kerk

Pater David Raj is alvast enthousiast: „We trekken naar een land dat geconfronteerd wordt met tal van moeilijkheden. Bovendien zijn we gelukkig met deze eerste zending, omdat ze echt aansluit bij onze roeping. Soms vind ik het religieuze leven in India net iets te comfortabel. Voor mij mag het best wat meer uitdagend zijn.”

Dit verhaal past in een beweging die al eettelijke jaren bezig is en waarbij priesters en religieuzen uit jonge kerkgemeenschappen nieuwe missies opnemen of 'oude' missies overnemen van westerse missionarissen. Reeds in 1969 riep Paulus VI in Kampala uit: „Afrikanen, jullie zijn nu je eigen missionarissen!”

Afrikaanse priesters en religieuzen vestigden zich in Afrikaanse landen, op plekken waar het evangelie nog meer wortel mocht schieten. Hetzelfde gebeurde in India, waar inlandse geestelijken zich als echte missionarissen in andere landsdelen vestigden, vaak op plaatsen waar het kerkelijke leven nog van de grond af moest beginnen.

In zijn boodschap voor Misiezondag 2009 was de huidige paus duidelijk: alle kerkgemeenschappen in de wereld hebben de plicht bij te dragen tot de verkondiging van het evangelie wereldwijd. Dat getuigt immers bij uitstek van de katholiceit en de universaliteit van de Kerk.

Wanneer Indiase pallottijnen vandaag in het Afrikaanse Zambia een parochie overnemen van Poolse paters, dan past die inzet in het oorspronkelijke charisma van deze missiecongregatie om te pionieren. In 1898 streken de eerste Belgische franciscanessen-missionarissen neer in Congo.

De Braziliaanse scheutist Geraldo Costa werkt momenteel in de Filippijnen. © Scheut

De zusters die op dit ogenblik in dat land actief zijn, hebben achttien verschillende nationaliteiten. De tweehonderd Congolese franciscanessen-missionarissen zijn dan weer op hun beurt actief in de hele wereld.

Een ander concreet voorbeeld is dat van pater Geraldo

Costa (zie foto). Deze Braziliaanse scheutist, opgeleid in Mexico, is sinds 1995 missionaris in de Filippijnen. Als psycholoog doceert hij aan de door Scheut gestichte Saint Louis University in Baguio en hij werkt er met verwaarloosde en misbruikte kinderen.

In het Zuiden zijn er weliswaar vele roeping, maar het aantal gelovigen voor één priester is in Afrika (4.700) en Latijns-Amerika (7.000) veel hoger dan in Europa (toch nog altijd 1.300). Zijn die priesters dan niet nodig in eigen land? Blijkbaar leeft het missionaire elan in het Zuiden volop.

Minderheid met een missie

Bisschoppensynode over het Midden-Oosten vraagt christenen in de regio te blijven getuigen van hun geloof aan de moslims en de joden rondom hen

Van 10 tot 24 oktober heeft in Rome een bijzondere bisschoppensynode voor het Midden-Oosten plaats. Op uitnodiging van de paus buigen kerkleiders van verscheidene kerkgemeenschappen uit de regio zich, samen met deskundigen en vertegenwoordigers van de wereldkerk, over de problemen van en uitdagingen voor christenen in het gebied waar ooit het christelijke geloof ontstond. Thema van de bijeenkomst is *Gemeenschap en getuigenis*.

Het begrip 'gemeenschap' is op zich al een uitdaging, want de christenen in het Midden-Oosten behoren tot verschillende Kerken en ritussen. Sommigen zijn in eenheid met de paus, anderen zijn orthodox of koptisch. In het licht van de omstandigheden dringt een oecumenische getuigenis zich dus op.

Christenen vormen in vele landen van het Midden-Oosten immers een slinkende minderheid. In Irak en Egypte is er bovendien sprake van een georganiseerde vervolging door groepen van extremistische moslims. Geweld en dreigende islamisering drijft vele christenen tot emigratie. Een groot deel van de Iraakse christenen verblijft momenteel in de buurlanden. De synode zal deze gemeenschappen vragen te blijven getuigen van hun geloof.

Arabische christenen in Jeruzalem. Het politieke conflict bezwaart het voortbestaan van hun gemeenschap. © KNA-Bild

De synodevaders besteden ook aandacht aan de weinig bekende instroom van christenen in de landen van het Midden-Oosten. In de rijke Arabische golfstatjes vestigden zich de voorbije jaren heel wat, vooral Aziatische, katholieken als gastarbeiders en huispersoneel. Vaak worden ze er behandeld als slaven. Vorig jaar werd in Qatar voor het eerst een kerk ingewijd, een gebouw voor wel vijftienduizend gelovigen, maar in Saudi-Arabië blijft het openlijk belijden van het christendom nog altijd verboden.

Eveneens een gesprekstema tijdens de synode wordt ongetwijfeld de politieke toestand in de regio. Zo is het Israëliësch-Palestijnse conflict bedreigend voor het voortbestaan van de hele Arabisch-christelijke gemeenschap.

Geen confrontatie

Volgens de Egyptische jezuïet en islamkenner Samir Khalil Samir, bijzondere verslaggever tijdens de synode, heeft het verdwijnen van christenen uit het Midden-Oosten nog een ander effect. „Dan blijven de moslims alleen achter.

De aanwezigheid van christenen in hun midden maakt dat ze wel moeten nadenken over ons én over hun geloof. Dat is noodzakelijk voor het voortbestaan van de civiele samenleving. Voor moslims vandaag komt het er immers op aan de islam in te passen in de moderne samenleving. Hoe minder christenen in hun midden, hoe moeizamer de zoektocht naar een passend antwoord op die uitdaging.”

Christenen hebben, zoals de voorbereidende teksten voor de synode het duidelijk stellen, een missie in de regio. Samir Khalil Samir: „Onze roeping als christenen van het Midden-Oosten is om samen te leven met moslims, of we het nu willen of niet. Het is moeilijk, maar we moeten het doen. Het is aan de moslims om de christelijke aanwezigheid onder hen te beschermen, zoals elders in de wereld christenen moeten opkomen voor hun islamitische burens. Het is verkeerd onszelf te gaan verdedigen, want zo'n houding leidt enkel maar tot confrontatie.”

De jezuïet hoopt dat de synode christenen uit Oost en West, maar ook moslims, het belang zal helpen inzien van de vriendschap voor elkaar. En dat in een tijd die bol staat van politieke en ideologische confrontaties. (EDS)

Blad gered

Het Duitse katholieke weekblad *Rheinische Merkur* wordt vanaf januari een extra katern bij de weekkrant *Die Zeit*. Het blad, in handen van acht Duitse bisdommen, was niet langer zelfstandig leefbaar. Door de samenwerking blijft de oorspronkelijke doelstelling wel overeind om godsdienst ook politiek en maatschappelijk vorm te geven.

Veel volk

De organisatoren van de Wereldjongerendagen in Madrid volgend jaar staan voor een indrukwekkende logistieke opdracht. Van 16 tot 21 augustus 2011 worden tot 2,5 miljoen jongeren verwacht, die allen onderdak nodig hebben. Volgens de organisatie hebben zich tot heden al 2.000 bisschoppen en 144.000 groepen uit 180 landen ingeschreven.

Witwassen?

Volgens de directeur van de bank van het Vaticaan komt het gerechtelijke onderzoek naar mogelijke witwaspraktijken voort uit een vergissing, namelijk een procedurefout bij het overschrijven van geld tussen rekeningen. „Van witwassen is er volstrekt geen sprake”, verzekerde bankier Ettore Gotti Tedeschi de paus. Het parket van Rome opende wel een onderzoek naar de bank en legde voorlopig beslag op een bedrag van 23 miljoen euro. (EDS)